

Νέοτοπας ο Κάστοπας

Νέοτοπας
ο Κάστοπας

Συγγραφή

Χρυσοβαλάντη Γιάννακα, Εκπαιδευτικός

Εικονογράφηση

Κέντρο Τεχνών Κίμωνος

Χαράλαμπος Μαργαρίτης

Γιάννης Σακέλλης

Κριτική Ανάγνωση

Νεοφύτα Πολυδώρου, Νηπιαγωγός

Γλωσσική επιμέλεια

Άντρεα Παπαϊωάννου, Λειτουργός Εκπαιδευτικού Προγραμματισμού

Ομάδα υλοποίησης έργου (αλφαθητικά)

Δέσπω Κυριανού, Λειτουργός Εκπαιδευτικού Προγραμματισμού Α΄

Παναγιώτης Παναγίδης, Λειτουργός Γραφείου Διευθυντή Δημοτικής Εκπαίδευσης

Γεωργία Πασιαρδή, Επιθεωρήτρια Δημοτικής Εκπαίδευσης

Ανδρέας Τσιάκκικος, Ανώτερος Λειτουργός Εκπαιδευτικού Προγραμματισμού

Γραφιστική επιμέλεια:

Κέντρο Τεχνών Κίμωνος

ISBN: 978-9963-0-7163-0

© ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Νέοτοπος ο Κάστοπος

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΜΑΘΑΙΝΩ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΣΤΟ ΝΗΣΙΩΤΙΚΟ

Όλες οι ιστορίες, συνοδεύονται από:

Βίντεο με κίνηση (animation) με την περίληψή τους: Οι περιλήψεις αυτές δίνονται και μεταφρασμένες.

Ηχογραφημένες αφηγήσεις: όλες οι ιστορίες έχουν ηχογραφηθεί και σκηνοθετηθεί σε μορφή podcast.

Τραγούδια: κάθε ιστορία συνοδεύεται από ένα τραγούδι.

Τα βίντεο, τα podcast και τα τραγούδια είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του έργου, στον σύνδεσμο <https://maelnip.schools.ac.cy/eikonografimenes-istories-video/> ή σκανάροντας το ακόλουθο QR Code:

Για προ-διδασκαλία του λεξιλογίου των ιστοριών, δημιουργήθηκαν διαδραστικές κάρτες, οι οποίες δίνονται και τυπωμένες.

Πρόσβαση στις διαδραστικές κάρτες: ιστοσελίδα του έργου (maelnip.schools.ac.cy, Εκπαιδευτικό Υλικό, Διαδραστικές κάρτες λεξιλογίου).

Πρόσβαση στις κάρτες σε εκτυπώσιμη μορφή: ιστοσελίδα του έργου (maelnip.schools.ac.cy, Εκπαιδευτικό Υλικό, Κάρτες λεξιλογίου σε εκτυπώσιμη μορφή).

Για εμπέδωση του λεξιλογίου των θεματικών ενοτήτων των ιστοριών, δημιουργήθηκε εφαρμογή (application): οδηγίες για εγκατάσταση και χρήση της εφαρμογής υπάρχουν στην ιστοσελίδα του έργου (maelnip.schools.ac.cy, Εκπαιδευτικό Υλικό, Εφαρμογή εκμάθησης λεξιλογίου (app)).

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Με ιδιαίτερη χαρά, χαιρετίζω την έκδοση του τόμου αυτού, ο οποίος περιλαμβάνει 20 εικονογραφημένες ιστορίες, για τα παιδιά που φοιτούν στο νηπιαγωγείο. Οι ιστορίες περιγράφουν τις περιπέτειες του Νέστορα του Κάστορα και σχετίζονται με τις θεματικές που δήλωσαν οι νηπιαγωγοί κατά τη διάγνωση αναγκών για το έργο «Μαθαίνω ελληνικά στο νηπιαγωγείο: Υποστήριξη νηπιαγωγών και Υ.Τ.Χ. (Υψηκών Τρίτων Χωρών)». Το έργο αυτό συντόνισε η Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης και συγχρηματοδοτήθηκε από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και την Κυπριακή Δημοκρατία.

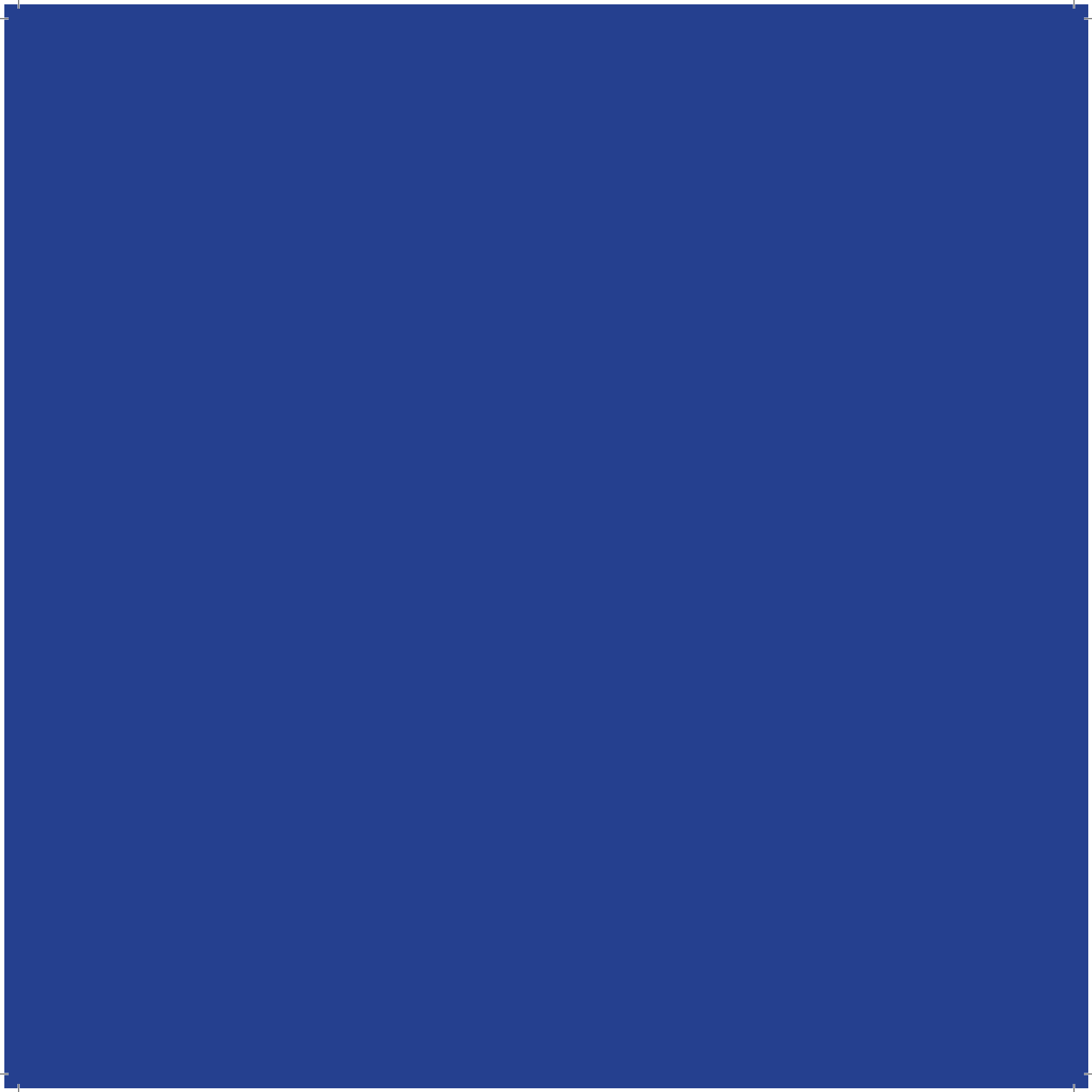
Η κάθε ιστορία, εξυπηρετεί διπλό στόχο: την επαφή των παιδιών υψηλών τρίτων χωρών που μαθαίνουν την ελληνική ως δεύτερη γλώσσα, με το λεξιλόγιο καθημερινής επικοινωνίας, παράλληλα με την εισαγωγή τους στα γνωστικά αντικείμενα, με την παροχή των απαραίτητων στηριγμάτων.

Η πρωτοτυπία του υλικού συνίσταται στο ότι οι ιστορίες απευθύνονται σε όλα τα παιδιά: φυσικούς/ές ομιλητές/ομιλήτριες των ελληνικών και μη. Για να διευκολυνθεί η πρόσβαση των αναδυόμενων δίγλωσσων παιδιών στο νόημα των ιστοριών, δημιουργήθηκαν στηρίγματα: σύντομα βίντεο με κίνηση με τις περιλήψεις της κάθε ιστορίας, οι οποίες δίνονται και μεταφρασμένες, η αφήγηση κάθε ιστορίας σε μορφή podcast με σκηνοθεσία και απόδοσή της από ηθοποιούς, καθώς και ένα τραγούδι για την κάθε ιστορία. Επιπρόσθετα, ακολουθώντας και τις συστάσεις του Συμπληρωματικού Πλαισίου Εξέλιξης Επιδιώξεων (το μέρος του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας στην Κύπρο που αφορά στο νηπιαγωγείο), έχουν δημιουργηθεί επιπλέον στηρίγματα για προ-διδασκαλία λεξιλογίου (διαδραστικές κάρτες λεξιλογίου), όπως και για εμπέδωση του σχετικού με τις ιστορίες λεξιλογίου (εφαρμογή λεξιλογίου (application)).

Εύχομαι όπως οι νηπιαγωγοί αξιοποιήσουν στη διδασκαλία τους το υποστηρικτικό υλικό που έχει παραχθεί και όλα τα παιδιά να απολαύσουν τις ιστορίες, να διασκεδάσουν μέσα από τις περιπέτειες του Νέστορα του Κάστορα και μέσα από τα απαραίτητα στηρίγματα να έχουν όλα ισότιμη πρόσβαση στο αγαθό της γνώσης και της μάθησης.

Δρ Μάριος Στυλιανίδης

Διευθυντής Δημοτικής Εκπαίδευσης

Το χαμένο μπουκάλι στην άμμο

Ο Νέστορας και ο Φρίξος ετοιμάζονται για να πάνε στη θάλασσα.

Από τότε που ξεκίνησαν οι διακοπές του καλοκαιριού και έκλεισαν τα σχολεία, η οικογένεια του Νέστορα απέκτησε μια πολύ ευχάριστη συνήθεια: πήγαιναν στη θάλασσα κάθε Σαββατοκύριακο. Με το που ξυπνούσαν, ο Νέστορας έβαζε το **μαγιό** του, το **καπέλο** του και τα **γυαλιά ηλίου** και περίμενε υπομονετικά στο σαλόνι. Ο Φρίξος, ο αδελφός του Νέστορα, πηγαινοερχόταν πέρα δώθε, κρατώντας **μπρατσάκια, σωσίβια, κουβαδάκια, βατραχοπέδιλα** και ανυπομονούσε να φύγουν για την παραλία.

Εν τω μεταξύ, ο μπαμπάς του στην κουζίνα πάντα ετοίμαζε το κολατσιό για την παραλία: μερικά σάντουιτς, μπισκότα και φυσικά φρέσκα φρούτα εποχής. «Μην ξεχάσεις το **αντηλιακό!** Είναι πολύ σημαντική η προστασία από τον ήλιο», φώναζε κάθε φορά η μαμά από το δωμάτιο της, καθώς προσπαθούσε να στριμώξει τις **πετσέτες** της θάλασσας μέσα στην καινούρια τσάντα παραλίας.

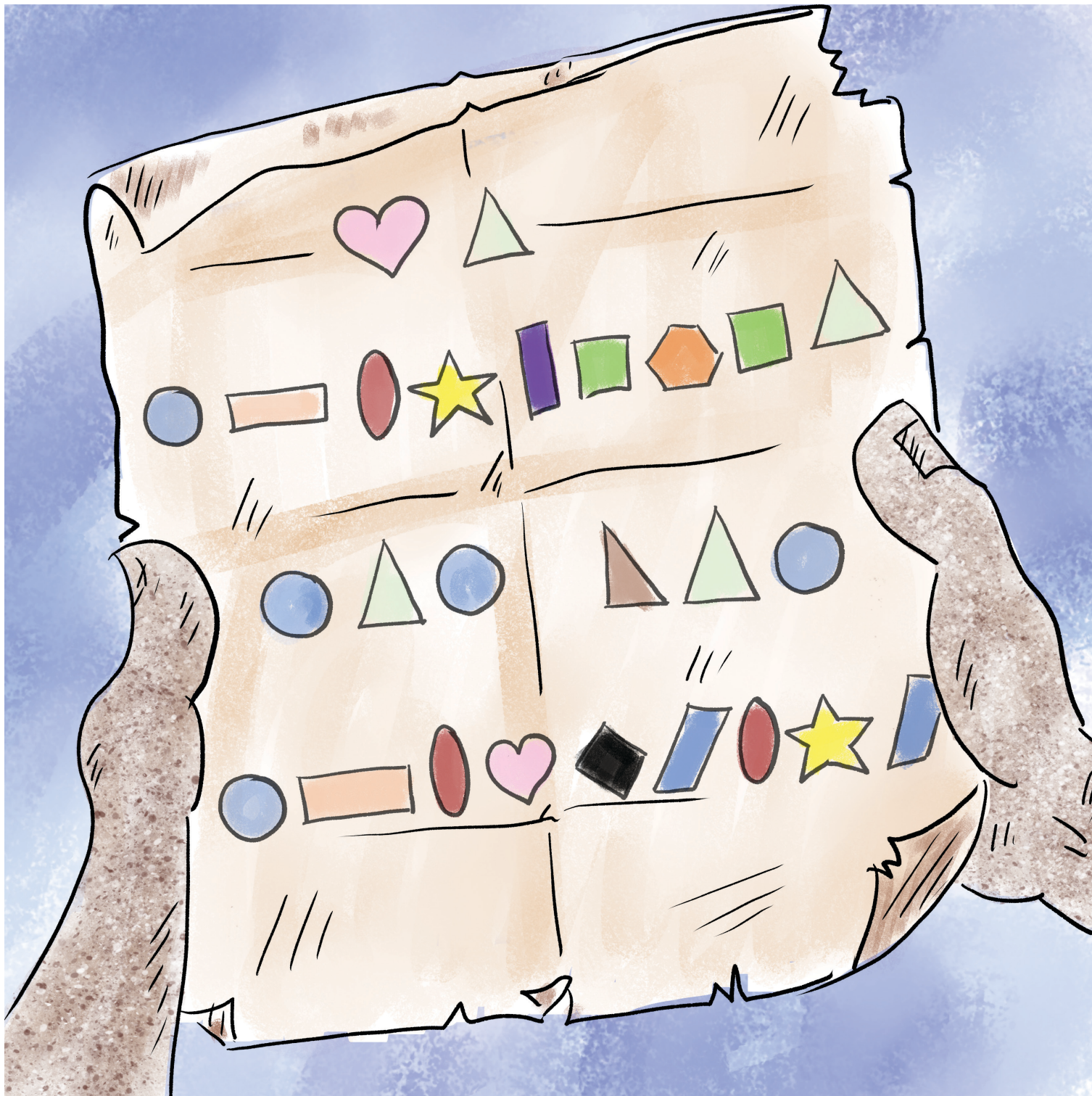
Ο μπαμπάς ετοιμάζει το κολατσιό για την παραλία.

Ο Νέστορας και ο Φρίξος ξεθάβουν ένα παλιό μπουκάλι από την άμμο.

Ήταν, λοιπόν, ένα Σάββατο που έκανε πολλή ζέστη. Ο Νέστορας και η οικογένειά του αποφάσισαν να πάνε λίγο πιο αργά απ' ό,τι συνήθως στην **παραλία**. «Έχουμε την παραλία σχεδόν δική μας!», είπε ο Φρίξος όταν είδε ότι ο κόσμος ήταν λιγότερος από άλλες φορές. «Έλα, πάμε να τρέξουμε στην **άμμο**», είπε ο Νέστορας και τα δύο αδέλφια έφυγαν σαν σφαίρα! Μα δεν πρόλαβαν να πάνε μακριά, μιας και ο Φρίξος κάπου σκόνταψε και έπεσε με τα μούτρα στη ζεστή, αλλά ευτυχώς μαλακιά άμμο. «Αουτς!», αναφώνησε και ξεκίνησε ευθύς αμέσως να σκάβει για να ανακαλύψει τι ήταν αυτό, πάνω στο οποίο σκόνταψε. Ψάχνοντας για λίγο γύρω γύρω, αντίκρισαν ένα κλειστό, γυάλινο μπουκάλι. «Κοίτα! Κάτι έχει μέσα!», είπε ο Φρίξος στον Νέστορα. «Ας το ανοίξουμε!», συμπλήρωσε. Μα όσο και αν το προσπάθησαν, το γυάλινο μπουκάλι δεν έλεγε να ανοίξει.

«Μπαμπά, μαμά, ελάτε να δείτε τι βρήκαμε!», φώναζε ο Νέστορας όλο ενθουσιασμό. Άνοιξαν το μπουκάλι με πάρα πολύ κόπο. Και μέσα βρήκαν ένα χαρτί, κίτρινο από τον πολύ καιρό. Πάνω είχε διάφορα σχήματα σε διάφορα χρώματα και σχέδια. «Τι να 'ναι αυτό;», αναρωτήθηκε ο Νέστορας. «Δεν έχω ιδέα!», απάντησε ο Φρίξος κάπως αμήχανα, γιατί ένιωθε πως έπρεπε, ως ο μεγάλος αδελφός, να ξέρει την απάντηση. «Μοιάζει σαν μήνυμα. Ίσως από κάποιον ναυτικό;», είπε η μαμά τους. «Κάτι θα σημαίνει! Φτάνει να βρούμε έναν τρόπο να καταλάβουμε τι γράφει», πρόσθεσε ο μπαμπάς ζύνοντας το κεφάλι του γεμάτος απορία.

Μέσα στο μπουκάλι είχε ένα πολύ περίεργο μήνυμα.

Όλοι μαζί προσπαθούν να καταλάβουν τι γράφει το μήνυμα στο μπουκάλι.

Η οικογένεια του Νέστορα του Κάστορα ξαφνικά βρέθηκε με έναν γρίφο που σήμαινε την έναρξη μιας αποστολής. Έπρεπε να δουλέψει ενωμένη να λύσει τον γρίφο του χαμένου μπουκαλιού και του μηνύματός του, που τόσο περίτεχνα είχε γράψει ο αποστολέας του. Κοιτούσαν το χαρτί γεμάτοι ενθουσιασμό και απορία, μέχρι που εμφανίστηκαν από μακριά η γιαγιά και ο παπούς, φορτωμένοι και αυτοί με χίλια δυο πράγματα.

«Μα τι κάνετε εκεί;», ρώτησε η γιαγιά. «Γιατί δεν κολυμπάτε στη **θάλασσα**; Γιατί δεν παίζετε στην **άμμο**;», απόρησε ο παππούς. Τους έδειξαν αμέσως το χαρτί που βρήκαν μέσα στο παλιό χαμένο μπουκάλι. «Και ποιο είναι το πρόβλημα;», ρώτησε η γιαγιά. «Αυτό είναι ένα μήνυμα από τον **βυθό**». Την κοίταξαν όλοι με θαυμασμό. Πού να το ήξερε άραγε η γιαγιά; Πήρε ένα κομμάτι ξύλο και σημείωσε στην άμμο τι σήμαινε κάθε σχήμα.

Η γιαγιά ξέρει την απάντηση στον γρίφο του μπουκαλιού. Είναι ένα μήνυμα από τον Βυθό!

Η εικόνα της παραλίας ήταν απογοητευτική.

Αντικατέστησαν ένα ένα τα σχήματα με τα γράμματα και να τι έγραφε «ΤΑ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ ΣΑΣ ΜΑΣ ΣΚΟΤΟΝΟΥΝ». Κοίταξαν ο ένας τον άλλο με απορία και με ντροπή ταυτόχρονα, αφού μια ματιά γύρω τους ήταν αρκετή! Απομεινάρια από φρούτα, χαρτοπετσέτες, τενεκεδάκια από άδεια αναψυκτικά, μπουκαλάκια από νερό, σακούλες... Μπορούσες να βρεις τα πάντα! «Μα πώς δεν τα είχαμε προσέξει τόσο καιρό;», αναρωτήθηκαν σχεδόν ταυτόχρονα. «Ίσως επειδή ερχόμασταν και φεύγαμε νωρίτερα;», υπέθεσε ο παππούς.

Ο Νέστορας και ο Φρίξος ντράπηκαν πάρα πολύ για την κατάσταση της παραλίας. «Φοβάμαι ότι τα πράγματα είναι ακόμη χειρότερα μέσα στο νερό!», είπε ο παπούς. «Θυμάστε τι γίνεται στα ποτάμια όταν φτιάχνουμε τα φράγματά μας!». Ο Νέστορας, ο Φρίξος και η μαμά έκαναν μία βουτιά στη θάλασσα. Ήταν όλοι πολύ καλοί κολυμβητές εξάλλου. Κι εκεί τα πράγματα ήταν όντως πολύ χειρότερα! Ανάμεσα στα φύκια, στα κοχύλια και τα ψάρια έβλεπες ένα σωρό σκουπίδια. Είδαν και μια χελώνα που πάλευε να ξεμπερδευτεί από μια παλιά σακούλα σουπερμάρκετ και την βοήθησαν.

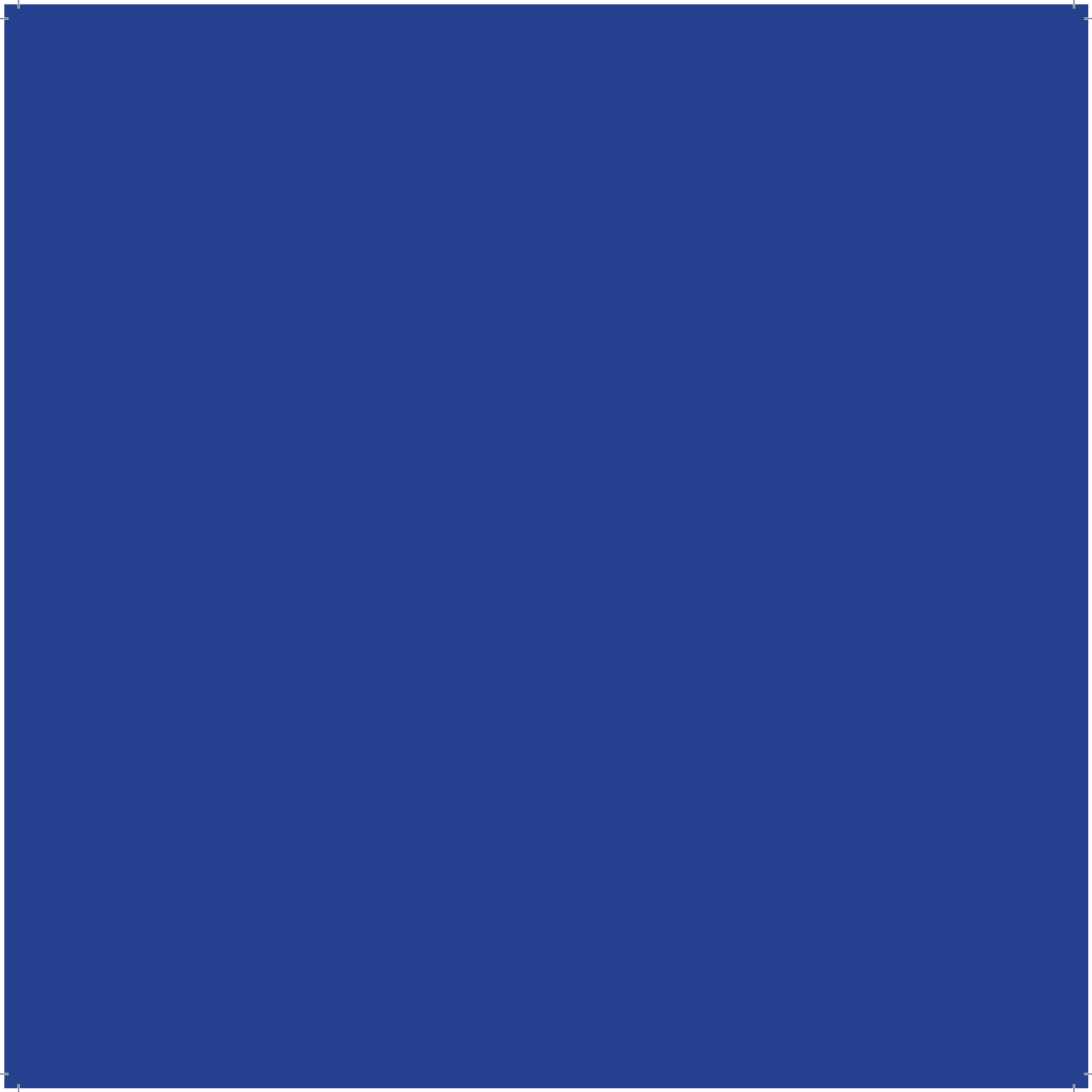

Στον βυθό τα πράγματα ήταν ακόμη χειρότερα!

Ο Νέστορας και η οικογένειά του αναλαμβάνουν να καθαρίσουν τον βυθό και τη θάλασσα.

«Η αποστολή μας είναι ξεκάθαρη! Πρέπει να καθαρίσουμε τη θάλασσα και την παραλία!», είπαν όλοι με μία φωνή. «Δεν είναι η πρώτη φορά που βοηθάμε να καθαρίσει το νερό άλλωστε». Και πραγματικά το έκαναν. Το τέλος της μέρας τούς βρήκε κουρασμένους, να βλέπουν το ηλιοβασίλεμα στην καθαρή, πια, παραλία. Κουρασμένους, αλλά πολύ περήφανους για τον εαυτό τους!

Το χαμένο μπουκάλι στην άμμο

Από τότε που τα σχολεία έκλεισαν κι ήρθε το καλοκαίρι, η εποχή που στα παιδιά πολλή χαρά προσφέρει, κάθε Σαββατοκύριακο στη θάλασσα πηγαίνουν ο Νέστορας και η οικογένεια μονάχα αυτό προσμένουν.

Ο Νέστορας έβαζε το καπέλο του, το καλοκαιρινό μαγιό του, τα όμορφα γυαλιά ηλίου και το αντηλιακό του.

Ο Φρίξος πηγαينوερχόταν κρατώντας τα μπρατσάκια, κρατώντας βατραχοπέδιλα, σωσίβια, κουβαδάκια.

Ο μπαμπάς ετοιμάζε με χαρά το κολατσιό για την παραλία: σάντουιτς, μπισκότα, φρούτα εποχής. Δεν ήταν αγγαρεία. Η μαμά στο δωμάτιο την τσάντα με τις πετσέτες ετοιμάζει και «Μην ξεχάσεις το αντηλιακό», κάθε φορά φωνάζει.

Ήταν, λοιπόν, ένα Σάββατο που έκανε πάρα πολλή ζέστη. Τόσο πολλή που δύσκολα μπορούσε κάποιος να αντέξει. Εκείνη τη μέρα έφτασαν αργά στην παραλία. Ήταν σχεδόν άδεια αυτή, ήταν μαγεία!

«Έλα, Φρίξο, πάμε να τρέξουμε στη ζεστή την άμμο. Δεν μπορώ...», είπε ο Νέστορας, «να περιμένω άλλο». Δεν πρόλαβαν να πάνε μακριά, ο Φρίξος κάτω πέφτει, και μέσα στην άμμο τη ζεστή ψάχνανε τον φταίχτη.

Εκεί γύρω τριγύρω τα αδέλφια λίγο έψαξαν και τη ζεστή την άμμο προσεκτικά την έσκαψαν. Βρήκαν εκεί ένα μπουκάλι πολύ καλά θαμμένο, φαινόταν με άμμο να είναι χρόνια καλυμμένο.

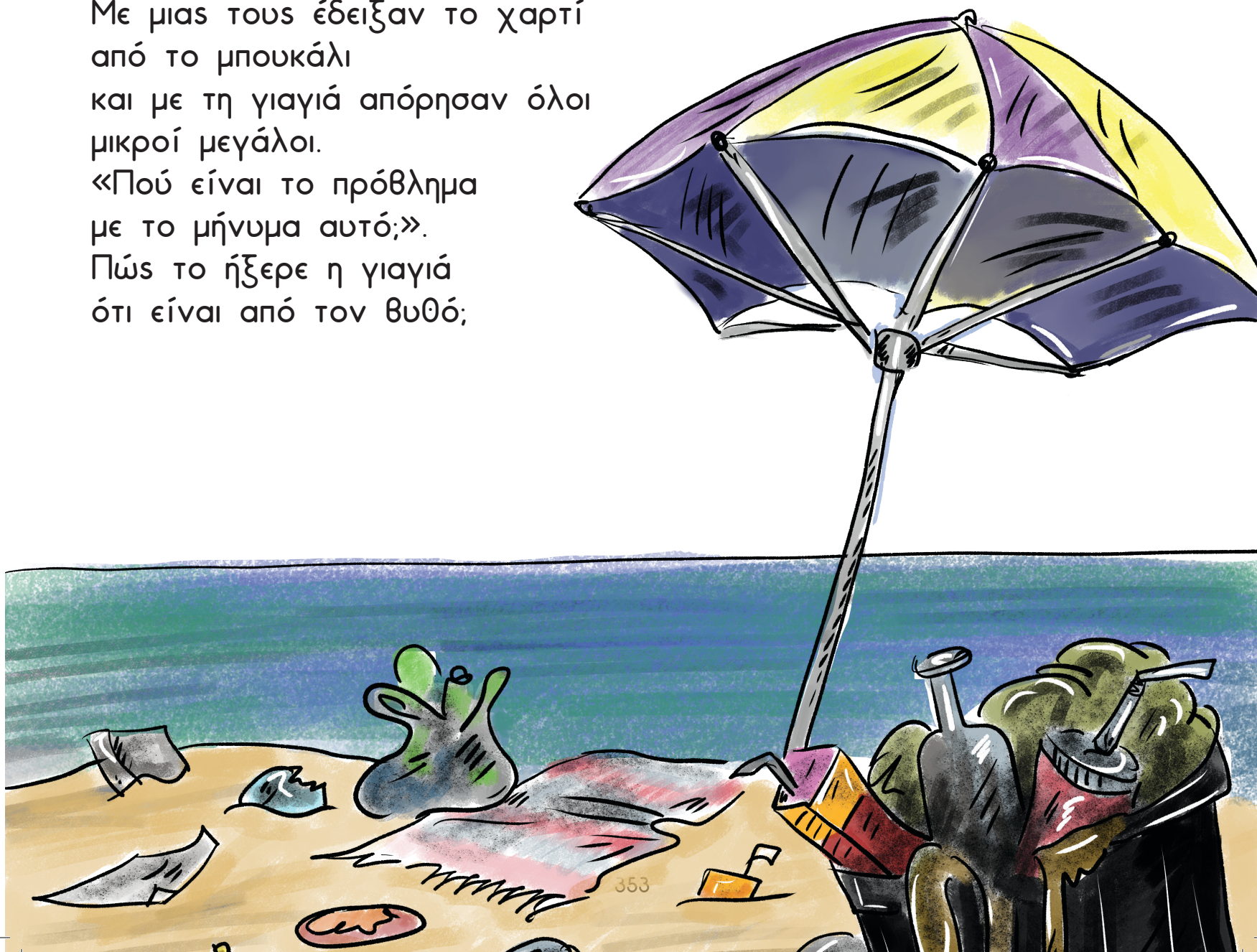
«Κοίτα! Κάτι έχει μέσα», είπε ο Φρίξος με χαρά. Αποτύγχαναν, όμως να το ανοίξουν κάθε φορά. Όσες φορές και αν προσπάθησαν το μπουκάλι να ανοίξουν, ήταν πολύ δύσκολο, σκέφτηκαν να τα παρατήσουν.

«Μαμά, μπαμπά, ελάτε τι βρήκαμε να δείτε και να το ανοίξετε να δείτε αν μπορείτε!», Άνοιξαν το μπουκάλι με πολύ ενθουσιασμό και βρήκαν ένα χαρτί κίτρινο από τον πολύ καιρό.

Πάνω του είχε σχήματα, χρώματα ένα σωρό και ο Νέστορας αναρωτήθηκε «Μα τι να είναι αυτό;». «Δεν έχω ιδέα», είπε ο Φρίξος με κάποια αμηχανία. «Θα βρούμε έναν τρόπο», είπε ο μπαμπάς με απορία.

Ίσως να είναι μήνυμα από έναν ναυτικό;
Κάποιο καλά κρυμμένο, παλιό μυστικό;
Και ξάφνου φάνηκαν από μακριά, φορτωμένοι
ο παπούς και η γιαγιά χαρούμενοι, ηλιοκαμένοι.

Με μιας τους έδειξαν το χαρτί
από το μπουκάλι
και με τη γιαγιά απόρησαν όλοι
μικροί μεγάλοι.
«Πού είναι το πρόβλημα
με το μήνυμα αυτό;».
Πώς το ήξερε η γιαγιά
ότι είναι από τον βυθό;

Με ένα κομμάτι ξύλο στην άμμο πάνω σημείωσε,
τι σήμαινε κάθε σχήμα αυτή απλά εξήγησε.
Και να που με μιας φάνηκε το μήνυμα αυτό
«ΤΑ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ ΣΑΣ ΜΑΣ ΣΚΟΤΩΝΟΥΝ», λερώνουν τον βυθό.

Κοίταξαν ο ένας τον άλλο γεμάτοι απορία
και μια ματιά γύρω τους τούς προκάλεσε αηδία.
Φρούτα, χαρτοπετσέτες, άδεια τενεκεδάκια,
σακούλες, άδεια πλαστικά, άχρηστα μπουκαλάκια.

Με μιας αναρωτήθηκαν τι να γίνεται μέσα στο νερό,
εκεί κάτω στης Θάλασσας τον όμορφο βυθό.
Θυμήθηκαν τα φράγματα που καθάριζαν ποτάμια
και έστελναν το νερό καθαρό στου κόσμου τα χωράφια.

Ο Νέστορας, ο Φρίξος και φυσικά η μαμά τους
έκαναν μία βουτιά με τα βατραχοπέδιλά τους.
Και εκεί ανάμεσα στα κοχύλια και στα φύκια
είδαν ένα σωρό αηδιαστικά σκουπίδια.

Είδανε και μια χελώνα να παλεύει να ξεμπερδευτεί
από μια παλιά σακούλα, που από κάποιον είχε πεταχτεί.
Αμέσως με μιας οι κάστορες τη χελώνα βοήθησαν
και αντάλλαγμα εννοείται αυτοί ούτε που ζήτησαν.

Η οικογένεια των Καστόρων είχε πια μια ξεκάθαρη αποστολή:
τη θάλασσα και την παραλία καθάρισαν όλοι τους μαζί.
Το τέλος της ημέρας τους βρήκε κουρασμένους,
αλλά πολύ περήφανους και ικανοποιημένους.

